

יהודי יקר, בכל מקום שהוא!

כדאי ומומלץ לך מאד לקרוא היטב את הכתוב כאן.

אין מדובר כאן בחומרות או בהידורי מצוה,
אלא ברצון להציל אותך מאיסורים דאורייתא ממש.
קרא היטב את ההלכות ובפעם הבאה כשאתה יושב לפני הספר
שים לב שהוא מספר אותך על פי כללי ההלכה.

דוגמאות להאסור והמותר בתספורת פאת הראש והזקן

התמונות נערכו ע"י הגאון
רבי יהודה אריה הלוי דינר
שליט"א
רב ביהמ"נ דברי שיר בני ברק

וע"י הגאון
רבי אברהם עדס שליט"א
מו"צ בבית וגן י-ם
ומחבר ספר 'פאת זקנך'

פאת הזקן
המקום המסומן הוא מקום פאת הזקן
שאסור להוריד את השיער בתער, אבל מותר
לגלח במכונה כשרה, במספריים או במשחה.

להוראות. הרבנים שליט"א ברכו את הספרים וחזקו את ידיהם 'כנחשונים' שיטלו את שכר כולם.

המהפך הכשרותי הזה נעשה בזכות דרישת הציבור שבאה בעקבות הגברת המודעות למכשולים העלולים להיות בכל תספורת, אם אין די מודעות וידע בנושא חשוב זה. ההתעוררות הרבה חלחלה לכל שכבות הציבור בשנה האחרונה והביאה בכניפה את בשורת הכשרות במספרות.

ערים נוספות הצטרפו ומצטרפים למיזם החשוב הזה. החל מהשבוע זה תחל לפעול ועדת כשרות במספרות גם בערים ביתר ורכסים, בראשות רבני המקום שליט"א. ההודעה על כך היתה בכנס מיוחד לספרים בו ישבו הרבנים וענו על שאלותיהם של הספרים וכן הועלתה מצגת עם דוגמאות ברורות למותר ולאסור בתספורת, בימים הקרובים יחלו תעודות הכשרות להופיע במספרות בערים הללו, כשהכל נעשה מתוך הבנה ורצון טוב מכל הצדדים.

כמו כן תהליך זה קורם עור וגידים בערים נוספות ברחבי הארץ בעקבות דרישת הציבור לנושא חשוב זה. ומקווים אנו להיות אנשי בשורה כבר בקרוב לעוד ועוד ערים ברחבי הארץ.

יצוין כי למרות תעודת הכשרות על כל אחד ואחד לשים לב בעת התספורת שאכן הכל נעשה על הצד הטוב ובצורה הכשרה והראויה, ולא לסמוך בעיניים עצומות על תעודת הכשרות, באשר בכל רגע ורגע עלולים לצוץ מכשולים שלא בידועין.

זכתה העיר בני ברק ובשבוע שעבר הוקמה בה המערכת הכשרותית הראשונה לעיני תספורת. באסיפה מיוחדת אותה כינסו רבני העיר הגר"ח לנדא שליט"א והגרש"צ רזנבלט שליט"א, לספרי העיר, סוכמו והוברהו ההלכות וההנהגה הראויה לתספורת, והספרים קיבלו על עצמם לנהוג בהתאם

מהפכה בעולם ההלכה והכשרות. בקורת רוח עצומה התקבלה בקרב הציבור הירא את דבר ה' - זו הלכה, הבשורה כי החל מהשבוע הקרוב יחל לפעול מערך כשרותי מסודר שיפקח על המספרות ברחבי העיר בני ברק, כשמשיח ממונה מטעם הועדה יעמוד מקרוב על עבודתם של הספרים, וייתן תעודת כשרות שתיתלה על קירות בית העסק לידיעת הציבור.

מזה זמן רב מובע הצורך במערך שכזה, בעקבות צורות תספורת ואופנות שונות ומשונות שנכנסו לעולם התספורות גם בקרב מחנה היראים, וכתוצאה מחוסר מודעות של המסתפרים למה שמותר ואסור, והסתמכות על הספרים וידיעותיהם בלבד. דברים שגרמו לכך שהרבה מאד אנשים, מבלי כוונה ומבלי דעת, כמוכן, עברו על לאוין דאורייתא בכל תספורת ותספורת.

התופעות שהלכו והתרבו הדירו שינה מעיניהם של רבנים וגדולי הוראה, שראו לנכון לעורר את הציבור על המכשולים הרבים המצויים בתחום התספורת, ולגרום לכך שהספרים ילמדו היטב את ההלכות ויזהרו שלא להכשיל את הבאים בשערי מספרותיהם, ואת הציבור הרחב שלא יסמוך על הספרים אלא ידע היטב כל אחד מה מותר ומה אסור.

במהלך השנה האחרונה התקיימו כנסים הסברה רבים לציבור הרחב מצד אחד, ולספרים מן הצד השני, בהם הובע הצורך לשים לב ולדעת היטב את ההלכות. ברבים מהכנסים הוצגה מצגת מיוחדת ובה המחשות מדויקות וברורות מה צריך לדעת המסתפר לפני התספורת, היכן מותר לספר לכתחילה, היכן אסור לנגוע על ידי מספרים או מכונה, והיכן ניתן לגזור על ידי מספרים וכדו'.

באתי בזה לחזק ידי העוסקים בדבר מצוה רבה, להסיר מכשול המצוי, ולהציל רבים מאיסור דאורייתא דלא תקיפו פאת ראשכם, אשר מחוסר ידיעת ההלכות על בורים נכשלים בזה רבים, ואחד המקיף ואחד הניקף במשמע.

וחפץ ה' בידם להעמיד רבנים תלמידי חכמים שילמדו את הרבים, ההלכות הברורות, היכן מקום הפיאות שאסור להקיפן, ולא תיגע בהם יד.

ואאמו"ר מרן זצוק"ל הורה שרוחב הפיאות הוא, מקצה המצח [תחילת המפרץ] ועד מעל גובה האוזן בעיגול כלפי מעלה, ואורך הפיאות עד לסוף האוזן מלמטה.

וחובה על כל ספך העוסק במלאכת הספרות ללמוד ולידע ההלכות לכל פרטיהם, ולקבל הסמכה מהרבנים, שיודע ובקי ונוהג כראוי, ובלא זה אסור להסתפר אצלו.

ויה"ר שנזכה לקיים מצוות התורה בשלמות כהלכתם, למען לא נכשל ח"ו ולא נבוש לעולם ועד, ונזכה לביאת גוא"צ בקרוב במהרה בימינו אמן.

כיהודה ועוד לקרא יצחק זילברשטיין

כ"א אלול וט"ו אדר א' ש"ת תשס"ט

חיים קניבסקי

ח"י קניבסקי

מרן שר התורה שליט"א בקריאת קודש:

"חובה על כל ספך ללמוד ולידע ההלכות ולקבל הסמכה מהרבנים ובלא זה אסור להסתפר אצלו".

גילוח פאות הראש ופאת הזקן - תמצית ההלכות

בכדי להבהיר את הדברים בצורה פשוטה וברורה, ערכנו עבורכם את החומר בצורה של שאלות ותשובות אשר יקיפו את כל הנושא בצורה קלה וברורה עם הפניות לציורים המצורפים.

גילוח פאות הראש

יש פוסקים שקבעו שאסור עד סוף האוזן לא כולל החלק הרך, ויש פוסקים שקבעו שאסור עד סוף החלק הרך של האוזן. (ראה ציור 3).

ש. מה הם אופני התספורת המותרת והאסורה?

ת. מותר לקצץ במספרים או במכונת תספורת ובלבד שישאיר מינימום של 5 מ"מ אורך מכל שיערה ושערה (או 3.5 מ"מ לשיטה אחרת) שווה ערך למספר 2 בחלק ממכונות התספורת ויש לבדוק כל מכונה ומכונה. (וראה ציור 11). הסרת פאות הראש אסורה גם בפניצטה, במשחה, בשעווה ובמכונת גילוח (גם אם המכונה כשרה).

ש. האם מותר לגלח את השער שגדל על האוזן עצמה?

ת. מותר לגלח את השער שצומח על האוזן עצמה, וכן שער שצומח על האף, וכן בגרון מהגרירת ומטה, וכן העורף. וכן מותר להסיר שערות חריגות על השטח החלק שבמצח. הגבות אינם בכלל פאות הראש והזקן (אך יש סוברים שבגבות יש איסור של 'לא ילבש').

ש. האם האיסור נוהג גם באשה?

ת. באשה אין איסור - ויכולה לגלח בכל מקום.

ש. האם האיסור חל גם על ילדים מתחת גיל בר מצוה?

ת. אסור לאיש או לאשה לספר את הקטן באופן האסור. כי בפאות הראש והזקן האיסור חל הן על הספר והן על המסתפר (מקיף וניקף).

גילוח פאות הזקן

ש. מה השיעור שצריך לשייר בשערות הזקן?

ת. משהו בולט מעל פני העור מכל שיערה ושערה. (ובמכונות גילוח כשרות למהדרין תמיד יש משהו בולט).

ש. מה דין הלחיים?

ת. שערות חריגות הצומחות על הלחיים דינם כדין פאות הזקן. פאתים רחבים דינם כפאות הראש. (ראה ציור 5).

ש. מה הבעיות בסידור זקן?

ת. בסידור זקן בדרך כלל נוגעים בעצמות הלחי העליונות, וכן בעצמות הלחי התחתונות - ולכן סידור הזקן יעשה ע"י מספריים (ראה ציור 10), או ע"י טרימרים על החלק הנח (ראה ציור 1, 15), או ע"י מכונת תספורת שהחלק העליון גבוה מעל התחתון 2 מ"מ (ראה ציור 7), או ע"י מכונת גילוח כשרה למהדרין.

ש. מה הטעם שאסור לגלח את פאות הראש והזקן?

ת. טעם האיסור כי כן היה מנהג כומרי עבודה זרה להקיף פאת ראשם ולהשחית פאת זקנם. ומטרת המצוה היא להרחיק אותנו ממעשיהם שלא נהיה דומים לעובדי עבודה זרה.

ש. מה ההבדל בין פאות הראש לפאות הזקן?

ת. בפאות הזקן נאמר ולא "תשחית" את פאת זקנך, ולכן האיסור דוקא אם הוא משחית, כלומר שמגלח את השערות עד הסוף (עד פני העור). לעומת זאת בפאות הראש נאמר לא "תקיפו" פאת ראשכם, ולכן צריך להחמיר ולהשאיר שערות בשיעור של 'כדי לכוף ראשו לעיקרו' (י"א 5 מ"מ, וי"א 3.5 מ"מ).

ש. מה השטח של פאות הראש?

ת. איסור גילוח פאות הראש הינו מעל שטח העצם הבולטת הצמודה לאוזן - כולל העצם. שטח העצם מסתיים באמצע הנקב של האוזן. ניתן להרגיש את שטח העצם על ידי פתיחת הפה ונגיעה בשטח שצמוד לאוזן. השטח המדוייק יש בו כמה שיטות. ולמעשה נוהגים להחמיר את רוב השיטות - ולפי זה הגבולות הם כמו שמצוייר בציור 3.

הגילוח אסור בכל שטח העצם לאורכו וגם לרוחבו. ולכן אסור להצר את ה'פאתים' בשום צורה. (ראה ציור 12, 13, 14).

ש. מאיפה מתחיל שטח פאת הזקן?

ת. ממקום שמסתיימות גבולות פאות הראש מתחיל גבולות פאות הזקן (אמצע נקב האוזן לשיטה אחת, סוף האוזן לא כולל החלק הרך לשיטה שניה, סוף האוזן כולל החלק הרך לשיטה שלישית). שטח הפאות מתמשך ויורד עד העצם הבולטת שבגרון (גרגרת) כולל שטח הגרגרת, ומאחור עד סוף העצמות הבולטות שמתחת האוזניים. (ראה ציור 4).

אסור להשתמש בתער על מנת לסדר את הזקן מתחת לגרון. (ראה ציור 9).

ש. באיזה אופן מותר לגלח פאות הזקן?

ת. מותר במכונת גילוח בכשרות מהדרין, בטרמר רק על החלק הנח (ראה ציור 1, 15), במשחה, בפניצטה ובשעווה (יש הסוברים שבשעווה יש איסור של 'לא ילבש').

אסור לגלח בטרמר על החלק הנע. (ראה ציור 8, 2).

להזמנת שיעורים וכנסים בענין "בל תקיפו", בישיבות, כוללים ובשכונות, וכן לעזרה בהקמת מערכת כשרות באזור מגוריכם ניתן לפנות לטל: 053-4102520 או לדוא"ל saparkasher@gmail.com

הבהרה

קמפיין "תספורת כהלכתה" מקודם ביוזמת מספר אברכים הרוצים בעילום שמם, בליווי הרה"ג אברהם עדס שליט"א, מח"ס "פאת זקנך" ומימון מלא של קבוצת בסדנו. בס"ד הפעילות המקומית הפכה לפעילות ארצית ומתרחבת גם לפעילות בינלאומית. הרוצים לקחת חלק במצווה בתרומות או בהפצה, והרוצים לקבל חומרים יפנו למייל בכתובת: ee@besadno.com או לטלפון 1800-801-801 שלוחה 207

בחסות: **BESADNO**
קבוצת בסדנו - השקעות • יזמות • קידום עסקים
1-800-801-802

גם במצוות וגם בהשקעות 'בסדנו' תמיד איתך

דינו לא שפכו את הדם הזה. האמנם???

לפנינו וידוי אישי מפי הספר יניב מ. מהמרכז, דברים שנאמרו מנהמת לבו השבור:

כספך מקצועי ומנוסה ביותר בתחומי, בעיקר במגזר החרדי, עקבתי באדישות אחר הקמפיין שעלה בתקופה האחרונה על סערת השערה. חשתי שהדברים אינם נודעים לי כלל ועיקר, שהרי מהמקצוענים אנוכי ומי ילמד אותי מה ואיך לעשות, אחר עשרים שנות ותק במקצוע וגזיזת עשרות אלפי ראשים של בני תורה יקרים. לא האמנתי שמהו או מישהו יכול לחדש לי דבר. השארתי משום כך את העלוניים המופצים מידי תקופה בבית הכנסת ל'חברה' החדשים יותר, שילמדו קצת, ואפילו את החומרים שהניחו ותלו אצלי במספרה מטעם ועדת התספורת כהלכה, לא טרחתי לקרוא, ואפילו להציץ בהם לא ראיתי צורך. עד שיום אחד ארע המפנה הגדול, בו חטפתי את שוק חיי!!

יושב אחד מהמסתפרים המזדמנים שלא הכרתי, וכדרכי לקראת סוף התספורת אני מוריד את הפלסטיק מהמכונה לסדר לו את ה'פאתים', במה שנקרא אצלנו 'פיניש'. אני מקרב אליו את המכונה במספר אפס, ואז מתרחש דבר מפתיע: הלה קופץ מהכסא כנשון נחש וזועק: "למה?? למה אתה עושה לי את זה!?!?"

לתומי חשבתי כי כנראה פצעתי אותו או חתכתי לו חתיכת אוזן, וכבר התחלתי לתכנן את המגננה לתביעת הנזיקין שבוא תבוא, אך הלה פשוט קם, הצביע על המודעה התלויה על קיר המספרה עם ציורי ההלכה המותרים והאסורים, הניח את אצבעו על ציור מסוים המסומן באינסוף אדום שנאמר בו 'אסור לכל הדעות' ואמר לי: "את זה רצית לעשות לי!! דע לך כי פעולה זו כרוכה באיסור גמור מן התורה, ודינה בדיוק כמו שהיית מאכיל אותי סנדוויץ' עם בשר דבר-אחר ח"ו!!!"

הייתי נסער. "מה זאת אומרת? הרי אני מספר כך כבר עשרים שנה, ומעולם לא אמר לי אדם דבר! לא יתכן שכדברך כן הוא!" ואותו אברך יקר, בתגובה, לא נכנס לויכוח. התיישב בחזרה על כסאו ובדרכי נועם החל להסביר לי על קצה המזלג את קיצורי הדינים וההלכות, האסור והמותר בתספורת הראש והזקן, ואז התברר לי, לדאבוני, כי מחמת חסרון ידיעה הכשלתי במשך שנים רבות ציבור שלם באיסורי דאורייתא חמורים!!

לא חומרות ולא מנהגים, אלא איסורים גמורים וברורים לכל!

צערי הגדול אינו ניתן לתיאור, וכדי לנסות לתקן את מעשיי, ולו במעט, קיבלתי על עצמי לקרוא בקול גדול בקריאת קודש לכל בני התורה היקרים:

אנא ואנא מכם!

חוסו עלינו, הספּוּרִים, ועל נפשותיכם, ואל תפילו עלינו לבד את האחריות הכבדה הזו! הפסיקו לעלות על כסא הספּוּר כסומא באפילה ולהשליך היבכם רק עלינו!

את המקצועיות והחיתוך המדוקדק השאירו לנו, אך את האחריות על הנעשה מעל ראשכם - קחו גם אתם! אל תסמכו רק עלינו ועל ידיעותינו בהלכות חמורות אלו!

דעו! אם עד עתה הייתם שוגגים, ויכולתם לומר "לא ידענו" "לא שמענו" "חשבנו שהספּוּר יודע" וכו' וכו' - מכאן ואילך לא עוד!! הדבר עתה הוא קרוב למזיד!!

בידכם הדבר! ובדיוק כפי שכל ירא שמים לוקח אחריות על כל הנכנס לפיו - כך יקח כל ירא שמים אחריות על הנעשה מעל ראשו!

גם אם הספּוּר בן תורה, לא תמיד הוא יודע ולא תמיד הוא שם לבו.

זכרו!

האחריות החיצונית עלינו. האחריות הפנימית ויראת השמים - מוטלת גם עליכם.

בברכת שלא נכשל לעולם ולא נהיה מן הבוכים לשעבר.

**"בל תקיף" זה לא חומר-לא סגולה - לא מנהג - ולא סייג
אלא איסור דאורייתא**

סדר התמונות:

5	4	3	2	1
8	7	6		
11	10	9		
15	14	13	12	

המקום המסומן הוא מקום פאות הראש שאסור להוריד שם שיער. מכיון שקשה לקבוע אורך מדוייק לזה, דעת מרן הסטייפלער זצ"ל שבכדי לצאת מכל חשש נכון להשאיר באורך 5 מ"מ.

פאת
הראש

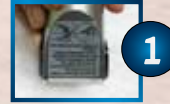

- 1 דעה 1 אמצע החור
- 2 דעה 2 סוף החור
- 3 דעה 3 סוף התנוך

מכונה בצד הנע

מכונה בצד הנח

✗ מסרק שאחד משיניו נשבר או התעקם, נפסל לשימוש, כי העור נדחק פנימה מבעד לשן השבורה, ועלול להגיע לידי השחתה.

✗ אסור לקצר ולנקות בזקן ובגרון בתער.

✗ אין להוריד שיער מעל האוזן במכונה ללא פלסטיק.

✓ במכונת תספורת שהחלק העליון גבוה מעל התחתון 2 מ"מ, מותר לקצר בזקן ובגרון בכל צורה.

✓ מותר לקצר ולנקות בזקן ובגרון במספריים.

✗ כדי לצאת מכל חשש נכון שלא להוריד שיער מעל האוזן במספריים כשאינו משאיר 5 מ"מ.

לרפואת
האישה הצעירה
יהודית חווה
בת נהיד
בתושח"י

לעילוי נשמת
התינוק
יהונתן בן
אברהם משה
ת.נ.צ.ב.ה

יג' 2012